

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

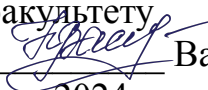
«25» листопада 2024 р.

Програма атестації здобувачів вищої освіти
(у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (проекту))

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація: 227.01 Фізична терапія
Освітня програма: Фізична реабілітація
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Форма навчання: денна

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
медичного факультету

Голова НМР Васильєва Н.О.

«14» листопада 2024 р., протокол № 3

Івано-Франківськ-2024 р.

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії та ерготерапії

Протокол № 3 від « 04»листопада 2024 р.

Завідувачка кафедри

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, flowing letters that appear to be 'O.V.' followed by a horizontal line.

Лаврикова О.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Головним завдання атестації здобувачів вищої освіти зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.01 Фізична терапія є визначення фактичної відповідності його освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньо-професійної програми «Фізична реабілітація» другого (магістерського) рівня освіти.

Атестація має на меті перевірку підготовленості здобувачів вищої освіти до професійної діяльності і підтвердження його здатності вирішувати професійні завдання на відповідному рівні. Відповідно до форми атестації випускники, що здобувають ступінь вищої освіти “Магістр”, захищають кваліфікаційну роботу (проєкт), в процесі чого, вони демонструють вміння самостійно досліджувати, аналізувати інформацію, формулювати висновки і пропонувати шляхи вирішення наукових чи прикладних завдань. Захист кваліфікаційних робіт (проєктів) також спрямований на визначення актуальності та новизни дослідження, його відповідності сучасним вимогам науки чи професійної практики, а також оцінюється здатність здобувача використовувати отримані знання в реальних умовах, що важливо для подальшої професійної діяльності.

Написання і захист кваліфікаційної роботи (проєкту) ґрунтується на академічній доброчесності (наказ від 06.04.2021 № 419-Д «Про введення в дію нової редакції Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ») і запобіганню академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти (наказ Херсонського державного університету від 06.04.2021 № 421-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Норми використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті (наказ від 29 червня 2023 року № 281-Д) <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=00653012-555c-46b2-bb64-05ba9bf26773>

Компетенції, якими повинні володіти здобувачі:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії відповідно до спеціалізації.

Загальні компетентності

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 09. Здатність забезпечувати розвиток інформаційної культури, цифрової грамотності, кібербезпеки та кібергігієни працівників сфери охорони здоров’я.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК 05. Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

СК 06. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СК 09. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

СК 10. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

СК 15. Здатність застосовувати інноваційні цифрові технології, цифрові інструменти, інтегровані цифрові пристрої та застосунки у медичній (клінічній) практиці фізичного терапевта.

СК 16. Здатність до професійного розвитку та науково-дослідної роботи з використанням новітніх цифрових технологій у фізичній терапії

Програмні результати навчання

ПР 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПР 17. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

ПР 20. Володіти комп'ютерною, інформаційною та медіа- грамотністю для проведення реабілітаційних заходів, а також оцінювати та удосконалювати власну цифрову компетентність.

ПР 21. Здійснювати роботу з даними, реєстрами, клінічними кодами та класифікаторами та іншими компонентами єдиної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ) України.

ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

Кваліфікаційна робота (проект) є одним із видів самостійної науково-дослідної роботи здобувача освітньої програми, у процесі виконання якої значно розширюється науково-теоретичний кругозір з обраної проблеми, удосконалюються навички самостійного пошуку та аналізу літературних джерел, засвоюється методика наукового дослідження, його планування та послідовність етапів його виконання.

Виконання кваліфікаційної роботи (проекту) має за мету систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності; застосування цих знань при вирішуванні конкретних наукових, медичних, оздоровчо-реабілітаційних і виробничих завдань; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідницької та експериментальної роботи; підготовку до самостійної роботи в сфері майбутньої професійної діяльності.

Основними науковими характеристиками кваліфікаційної роботи (проекту) є її актуальність, новизна та практичне значення. Найбільшу цінність має кваліфікаційна робота (проект), висновок якої буде корисний для практичного застосування.

Найважливіші загальні вимоги до виконання кваліфікаційної роботи (проекту):

- здобувач розкриває тему кваліфікаційної роботи (проекту) на основі вивчення теоретичних питань, експериментального дослідження та передового наукового і науково-педагогічного досвіду, не обмежуючись матеріалом підручника, а ознайомлюючись з додатковою науковою та методичною літературою;
- кваліфікаційна робота (проект) містить елементи наукової творчості, здобувач вищої освіти розкриває теоретичні положення у зв'язку з практикою їх застосування;
- у структурі кваліфікаційної роботи (проекту) виокремлюють вступ, основну частину (теоретичну основу дослідження, аналітично-дослідну частину), висновки;
- текст кваліфікаційної роботи (проекту) здобувач будує, викладає та оформлює відповідно до державного стандарту;
- текст кваліфікаційної роботи (проекту) здобувач викладає самостійно, не допускається дослівне цитування з нормативної, навчальної та науково-методичної літератури;
- здобувач виконує кваліфікаційну роботу (проект) державною мовою України;
- при виконанні кваліфікаційної роботи (проекту) здобувач повинен враховувати сучасний рівень розвитку науки, напрямки якої він висвітлює в роботі;
- здобувач подає виконану кваліфікаційну роботу (проект) для перевірки на плагіат, перевірки науковим керівником та рецензування не пізніше, ніж за місяць до початку випускної сесії.

Кваліфікаційна робота (проект) виконується на основі поглибленого вивчення теоретичних та практичних досягнень терапії та реабілітації, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених здобувачами власних досліджень реального об'єкта.

На захисті здобувач:

- доповідає у довільній формі про сутність роботи, основні технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал роботи, визначений завданням кваліфікаційної роботи (проекту), слайди, мультимедійні проектори, аудіо-, відеоапаратура тощо;

- демонструє експеримент; залежно від часу, який необхідний для демонстрації експерименту в повному обсязі, демонстрація може проводитися або безпосередньо на засіданні екзаменаційної комісії або напередодні захисту у присутності членів екзаменаційної комісії. Голові екзаменаційної комісії доручено ознайомлення з експериментальною частиною роботи;

- дає відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії.

Вимоги до доповіді кваліфікаційної роботи (проекту):

- на захисті кваліфікаційної роботи (проекту) на доповідь відводиться до 10 хвилин. У тексті доповіді треба робити наголос на актуальність, мету і завдання, прийняті спрощення та межі використання результатів. Повинні бути обговорені й самі результати. Якщо результати добре висвітлені в діаграмах, таблицях та рисунках, то зупинятися на них під час виступу не потрібно. Методику дослідження, якщо тільки доповідь не спеціально методична, треба згадати тільки у плані новизни, принципальних тонкощів та нововведень;

- текст доповіді повинен бути написаний, тому що робота, що витрачена на написання тексту, організує мислення під час доповіді. Однак читати доповідь за текстом або виучувати його напам'ять не треба. Попередньо прочитаний текст декілька разів викласти достатньо просто. Доповідь треба один-два рази попередньо повторити перед декількома слухачами, які розуміють суть роботи;

- щоб вкластися у відведений час, корисно вміти оцінювати його за написаним текстом. Для цього слід знати, який час потрібний на читання однієї сторінки тексту. Цей час дорівнює приблизно двом хвилинам. При оцінюванні загального часу, який витрачається на виступ, необхідно врахувати час на демонстрацію ілюстративного матеріалу;

- при підготовці ілюстративного матеріалу для виступу слід заздалегідь з'ясувати умови, в яких буде проходити виступ. У практиці виступів для демонстрації ілюстративного матеріалу необхідно представляти презентації. Компактність, зручність зберігання та інформативність – велика перевага презентацій, але необхідно заздалегідь перевірити, наскільки добре сприймається презентація з великої відстані;

– в процесі підготовки презентації для виступу, треба приділити основну увагу розмірам знаків (цифр, надписів), щоб їх можна було прочитати з великої відстані (15 – 20 м). Для слайдів необхідна нумерація. Треба пам'ятати, що слайди потрібні для короткочасного знайомства з роботою та загального уявлення про неї. Вони можуть бути завжди пояснені автором. Тому основна задача представлення матеріалів на слайдах – його наочність та доступність. Слід пам'ятати, що доповідь про результати роботи корисно ілюструвати також й основними графіками та діаграмами, а в теоретичних роботах – рядом проміжних розрахунків.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ)

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проектів) розроблено відповідно до Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (наказ від 09.10.2020 № 953-Д)

[https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%83%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%83%20\(%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82\)%%2009.10.2020.pdf?id=2f3b2a6c-c370-4237-b5b1-00acdc7c4bdc](https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%83%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%83%20(%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82)%%2009.10.2020.pdf?id=2f3b2a6c-c370-4237-b5b1-00acdc7c4bdc)) та Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ (із змінами та доповненнями) (наказ від 08.09.2021 №890-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Оцінка здобувача за кваліфікаційну роботу (проект) формується на основі оцінки наукового керівника, рецензента та захисту, що регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Оцінка за кваліфікаційну роботу (проект) може бути знижена у таких випадках:

1. ***Недоліки в оформленні.***
 - 1.1. Відсутність будь-якої складової у структурі роботи, що передбачено чинними вимогами університету до роботи певного рівня вищої освіти.
 - 1.2. Недотримання вимог щодо оформлення робіт.
 - 1.3. Наявність невинуватливих друкарських помилок, пропусків, граматичних і стилістичних помилок.
 - 1.4. Відсутність авторської інтерпретації змісту таблиць і графіків.
 - 1.5. Наявність в бібліографії робіт, на які відсутні посилання у самій роботі.
 - 1.6. Наявність помилок в оформленні бібліографії.
 - 1.7. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог дійсного Положення про кваліфікаційну роботу (проект).
 - 1.8. Обсяг роботи не відповідає вимогам.

2. Недоліки змісту як структурної складової роботи.

2.1. Зміст роботи не розкриває тему повністю.

2.2. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, тобто не стосуються теми (предмету, об'єкту) дослідження.

3. Недоліки вступу.

3.1. Висвітлення актуальності багатослівне, без зазначення сутності проблеми або наукового завдання.

3.2. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.

3.3. В об'єкті не виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

3.4. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу не співвідносяться між собою як загальне і часткове.

3.5. Має місце збіг формулювання проблеми, мети, завдань роботи.

4. Недоліки оглядово-теоретичного розділу роботи.

4.1. Наявність фактичних помилок в огляді літератури.

4.2. Відсутність згадування важливих літературних джерел, що мають пряме відношення до розв'язання проблеми та опублікованих у доступній для студентів літературі, що вийшла друком за останні 5 років.

4.3. Використання великих фрагментів чужих текстів без вказівки на їх джерела, у тому числі кваліфікаційних робіт (проектів) студентів минулих років.

4.4. Відсутність аналізу зарубіжних праць, присвячених проблематиці дослідження.

4.5. Відсутність аналізу вітчизняних праць, присвячених проблематиці дослідження.

4.6. Теоретична частина не завершується висновками і формулюванням предмета власного емпіричного дослідження (для кваліфікаційної роботи (проекту) другого (магістерського) рівня освіти).

4.7. Тема роботи не збігається з метою дослідження.

4.8. Теоретична і практична частини не узгоджуються між собою.

5. Недоліки аналітичного та емпіричного розділів роботи.

5.1. Робота побудована на основі чужої методики, модифікованої і скороченої автором без перевірки якості модифікації і скорочень.

5.2. Автор використовує методики без посилань на джерело їх отримання або їх автора.

5.3. У роботі відсутній детальний опис процедури проведення дослідження: за наведеним описом відтворення процедури є неможливим.

5.4. У роботі відсутня інтерпретація отриманих результатів, висновки побудовані як констатація первинних даних.

5.5. Отримані результати автор не співвідносить з результатами інших дослідників, роботи яких він обговорював у теоретичній частині.

6. Недоліки висновків.

6.1. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не

відповідають визначеним завданням.

6.2. Висновки неконкретні, мають описовий характер.

7. *Етичні аспекти роботи.*

7.1. Автор порушив етичні норми, не виправдано розкрив анонімність учасників дослідження.

7.2. Автор використовує дані інших дослідників без посилання на їх праці, де ці результати опубліковані.

7.3. Автор формулює практичні рекомендації, пропонуючи рішення, що виходять за межі його професійної компетентності і можуть мати непередбачувані наслідки для суспільства.

8. *Недоліки в організації роботи.*

8.1. Недотримання графіку виконання роботи.

8.2. Несвоєчасність підготовки роботи до захисту.

8.3. Несистематичність роботи з науковим керівником.

Методика і алгоритм розробки та встановлення критеріїв оцінок повинні відображати рівень виконання якісних параметрів роботи і врахування визначених помилок, недоліків з їх кваліфікаційним поділом на грубі помилки та недоліки.

У випадку незгоди із результатами оцінювання кваліфікаційної роботи/проекту та/або підтверджень щодо порушення процедури захисту, здобувач вищої освіти має право не пізніше наступного робочого дня після дня оголошення результатів, подати письмову апеляційну заяву на ім'я проректора. Процедура апеляції регламентується Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті (наказ від 07.09.2020 № 802-Д).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ) ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Види робіт Критерії оцінювання	Кваліфікаційна робота (проєкт) за другим (магістерським) рівнем освіти	Максимальна кількість балів
І. ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ РОБОТИ			70
1	Аргументація актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності	Актуальність, теоретична і практична цінність	4
2	Достатність використання наукової літератури	Вітчизняна, зарубіжна, Web-ресурси	6
3	Необхідність і достатність емпіричних даних для розв'язання визначених завдань	Обов'язково	4
4	Обґрунтованість методики дослідження	Обов'язково	4
5	Обґрунтованість аналізу й інтерпретація отриманих результатів	Обов'язково	4
6	Відповідність висновків завданням дослідження	Обов'язково	4
7	Аргументоване обґрунтування рекомендацій і пропозицій, що представляють науковий і практичний інтерес з обов'язковим використанням практичного матеріалу	Обов'язково	4
8	Зв'язок з науковими програмами, планами, темами	Обов'язково	4
9	Відповідність структури роботи обраній темі	Обов'язково	4
10	Чіткість, логічність, послідовність викладення матеріалу	Обов'язково	8
11	Грамотність	Обов'язково	4
12	Якість і вірність оформлення роботи	Обов'язково	8
13	Етичний аспект роботи, дотримання норм академічної доброчесності	Обов'язково	12
ІІ. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ			50
14	Лаконічність і логічність виступу студента	Обов'язково	10
15	Наявність демонстраційного матеріалу	Обов'язково	10

16	Глибина і вірність відповідей на Питання членів екзаменаційної комісії	Обов'язково	14
17	Уміння вести полеміку з питань кваліфікаційної роботи	Обов'язково	16
ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ			80
18	Самостійність і планомірний, систематичний характер роботи здобувача освіти над темою	Обов'язково	60
19	Своєчасність підготовки кваліфікаційної роботи (проєкту) та всіх супровідних документів до захисту відповідно регламенту роботи університету	Обов'язков2	10
Всього			200

Шкала оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)

Сума балів /Localgrade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/Nationalgrade
170-200	A	Excellent	Відмінно
164-169	B	Good	Добре
140-163	C		
127-139	D	Satisfactory	Задовільно
120-126	E		
70-119	FX	Fail	Незадовільно
0-69	F		

Рекомендована література

Базова (основна) література:

1. Освітньо-професійна програма «Фізична реабілітація» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація галузі знань 22 Охорона здоров'я, кваліфікація: магістр фізичної терапії та ерготерапії, затверджена наказом затверджена вченої ради Херсонського державного університету від 29.06.2023 № 14 (зі змінами (протокол № 14 від 27.03.2024 р., наказ №190-Д від 03.04.2024 р.) і введена в дію з 29.06.2023р <https://www.kspu.edu/Education/EduPrograms/227/227.aspx>
2. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті. Наказ ХДУ № 789-Д від 02.09.2020 (зі змінами: наказ від 07.02.2024 № 88-Д; наказ від 28.05.2024 № 287-Д; наказ від 25.06.2024 № 350-Д; наказ від 29.10.2024 № 653-Д).
3. Положення про кваліфікаційну роботу (проект). Наказ ХДУ № 953-Д від 09.10.2020 р.
4. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету. Наказ ХДУ № 419-Д від 06.04.2021.
5. Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідницькій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті. Наказ ХДУ №421-Д від 06.04.2021.
6. Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті. Наказ ХДУ від 07.09.2020 № 802-Д.

Допоміжна література:

7. Норми використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті (наказ 281-Д від 29 червня 2023 року) <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=00653012-555c-46b2-bb64-05ba9bf26773>
8. Горбатенко І.Ю., Івашина Г.О. Основи наукових досліджень. К. : Вища школа, 2001. 92 с.
9. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова – К.; Таксон, 2016. – 234 с.
10. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Вид. 2-е, доп. і перероб. К. : Видавничий дім “Професіонал”, 2004. 208 с.
11. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібн. К. : Кондор, 2003. 192 с.
12. Кушнарєнко Н.М., Удалова В.К. Наукова обробка документів :

підручник. К. : Вікар, 2003. 328 с.

13. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень. навч. посіб. Львів : Ромус -Поліграф, 2002. 128 с.

14. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

15. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. К. : Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.

16. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студентів. К.: ЦУЛ, 2007. 254 с.

17. Романюк М. М. Загальна і спеціальна бібліографія: навч. посіб. для студентів "Видавнича справа та редагування". 2-е вид. Львів : Світ, 2003. 96 с.

18. Соловйов С.М. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. для ВНЗ. К. : ЦУЛ, 2007. 176 с.

19. Тимошенко Ю. Зразки бібліографічного опису джерел у наукових працях. Черкаси : Вид-во ЧДУ, 2003. 60 с.

20. Чмиленко Ф.О., Маторіна К.В., Чмиленко Т.С., Жук Л.П. Методичний посібник до виконання та оформлення курсових та дипломних робіт: навч. посіб. Донецьк : РВВ ДНУ, 2010. 46 с.

21. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. навч. посіб. – Київ: Видавничий Дім "Слово", 2004. 240 с.

22. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. навч. посіб.. – К.: МОН, 2004. 216 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
2. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/1946/1/%D0%9B%D0%A4%D0%9A.pdf>
3. meddoc.com.ua/fizicheskaya-reabilitaciya-0605/
4. https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8676/lik_masazh.pdf?sequence=1
5. <https://pu.org.ua/%d0%a4%d1%96%d0%b7%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b0%20%d1%80%d0%b5%d0%b0%d0%b1%d1%96%d0%bb%d1%96%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f%20%d1%82%d0%b0%20%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%20%d0%bc%d0%b0%d1%81%d0%b0%d0%b6%d1%83.pdf>
6. <https://journal.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1265/SokolovskiyLikovalna.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?c.file=/244972/mod_resource/content/3/%d0%b5%d1%80%d0%b3%d0%be%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b0%d0%bf%d1%96%d1%8f%20%d0%bf%d1%96%d0%b4%d1%80%d1%83%d1%87%d0%bd%d0%b8%d0%ba.pdf
8. <https://vnu.edu.ua/uk/articles/yaka-zh-vona-akademichna-dobrochesnist>

9. https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/
10. https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_orhanizatsii_u_navchalnoho_protsehu_2ch_rivniakh.pdf
11. <https://www.testcentr.org.ua/uk/edki>
12. Концепція нової системи охорони здоров'я / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20140527_0_dod.pdf
. – Назва з екрана

Гарант освітньої програми

Васильєва Н.О.